

İLÂHÎ LİTURJİ'NİN BİRİNCİ BÖLÜMÜ: TANRI'NIN KUTSAL SÖZÜ'NÜN DUYURULMASI

Pazar Sabahı; kiliselerin çanları, coşkuyla imanlıları Babaları'nın Kutsal Evi'nde tek bir aile-Tanrı'nın ailesi- olarak toplamaya davet eder. Herkes Büyük Buluşma için Tanrı'nın Evi'ne gider. Düşüşlerimize ve hatalarımıza rağmen Tanrı'nın bize karşı merhametli olmasından burkulan kalplerimiz bizi inciten kardeşleri de seve seve bağışlarlar. Sonuçta biz başkalarını affetmezsek Tanrı'nın da bizi affetmeyeceğini biliriz.

Aynı şekilde, özel kısa bir Ayin ile rahipler ve diyakozlar günahları yüzünden yargılanmadan İlahi Liturji Sakramenti'ne hizmet etmeye nail olmaları için dua yoluyla ruhlarını hazırlarlar ve çevrelerinde bulunan herkesten bağışlanma dileğinde bulunurlar ve bağışlanırlar. Rahipler ve diyakozlar dinsel düzene uygun ve rahiplik rütbelerine göre giydikleri özel kıyafetleriyle İlahi Liturji'nin icrası için hazırlanırlar.

Bu noktada bir hatırlatma yapalım: Ortodoks Kiliseleri'nde İstanbul Başepiskopos'u olarak Tanrı'ya hizmet etmiş **Altın Ağızlı Yuhanna'nın** imzasını taşıyan **İlahi Liturji** metni kullanılır. Sadece yılda on defa Kapadokya'nın Kayseri ilçesinin Başepiskopos'u olarak atanmış **Aziz Vasilios'un** kaleme aldığı **İlahi Liturji** metni kullanılır. Bu iki İlahi Liturjik metnin yapısı birbirine çok yakındır. Sadece Kurban Duası'nın içeriği ve süresinde; Aziz Vasilios'un İlahi Liturjisi'nde daha kapsamlı olan diğer bazı dilek dualarında farklılık gösteriliyor. Fakat genelde, her ikisinin de içeriği birbirine çok yakındır.

İlahi Liturji boyunca, Kilisede ibadet eden biz imanlılar, insanın yararı ve kurtuluşu için Tanrı'nın Sevgisi'nin yaptığı herşeyi bugün ve şu anda da yaptığını hissediyor ve yaşıyoruz. Büyük Kurban Duası'nda ayrıntılara bile geçiliyor: İnsanın Yaratılışından, Cennet'teki yaşamından, yılana bürünmüş şeytandan aldatılmasından, Cennetten uzaklaştırılmasından, Peygamberlerce yönlendirilmesinden Melekler tarafından korunmasından, açlık, sussuzluk, hastalık, savaş, afet gibi büyük denemelerde Tanrı'nın cemaatini mucizeler yoluyla kurtarmasından bahsediliyor. En nihayet Kurtarıcı Mesih'in yeryüzüne inşi, O'nun Müjdesi'nin Gerçeği'ni elçilerine ve öğrencilerine emanet etmesi, Golgotha Tepesi'nde kendini kurban olarak sunması, üç günlük defni esnasında ruhları şeytanın zulmünden kurtarmak için Hades'e (ölüler diyarına) inşi, O'nun şanlı Dirilişi ve Semalara ihtişamlı Yükselişi'ni zikrediliyor.

En etkileyici olan şey ise şu: tüm bunları sadece Tanrı'ya olan minnetarlığımızı ifade etmek için hatırlamıyous; "Liturjik zaman"

sayesinde dünyanın kurtuluşuyla ilgili tüm bu olaylar İlahi Liturji'ye dahil edilmiş ve uyumlaştırılmıştır. Biz de tüm bunların faydalı sonuçlarının sevincini burada ve şimdi yaşıyoruz. Tanrı Nuru ile aydınlanmış Aziz Pederlerimiz gözlerimizin önüne Mesih'in tüm hayatının serildiğini zikrediyorlar. Gelecekteki Krallığın mevcudiyeti karakteristiktir: "*Çünkü sen Tanrım ...bizleri yoktan var ettin ve düştüğümüzde tekrar dirilttin, bizi semaya yükseltinceye kadar her şeyi yapmaktan geri durmadın ve gelecek olan Krallığını da başışladın.*"(Altın Ağızlı Aziz Yuhanna'nın İlahi Litürji metninde bulunan Büyük Kurban Duası'ndan alıntıdır) Tanrı'ya şükrettikten sonra Oğul'un kurban edilmesini Kutsal kılmak için Işıklar Babası'ndan Paraklitos'u yani Kutsal Ruh'u göndermesini yalvarırız. O zaman Kutsal Ruh iner ve "Sakramentin Mucizesine" çöker. Komünyonu'nu kolayca alabilmemiz için Mesih'i bize Kutsal Ekmek ve Kutsal Şarap şeklinde ihsan eder. Yani Tanrı'nın Oğlu'nun "*Kutsal Ruh'tan ve Bakire Meryem'den* Beden almasına benzer şekilde, eşsiz bir Gizem gerçekleşir!

Bu nedenle, bugünden itibaren Tanrı'nın nurlanması ve aydınlanmış Aziz Pederlerimizin rehberliğiyle bu konuşmalar dizisinde İlahi Liturji'nin esnasında icra edilenleri yorumlamaya çalışalım.

İlahi Liturji'nin Kutsal Ayin'i iki bölümden oluşur. Birincisi **Tanrı'nın Kelamı'nın** (yani Rab'bimiz Mesih İsa'nın) **Kutsal İcrası** ve İkincisi ise **İlahi Efharistiya Sakramenti'nin Kutsal icrası** olarak tanımlanır.

Birinci Bölüm Ruhaninin Tanrı'yı yücelten sözleriyle başlar:

"Peder, Oğul ve Kutsal Ruh'un Krallığı şimdi ve daima ve ebetler ebedince mübarek olsun." Aynı zamanda Ruhani, Kutsal Altar'a üç kez secde ettikten ve Kutsal İncil'i öptükten sonra eline alıyor ve Haç işaretini yaparak havaya kaldırıyor. (Tabii ki buna hepiniz dikkat etmişsinizdir.) O anda bütün müminler Kutsal İncil'in önüne Haç İşaretini yaparak huşuyla eğilirler ve "Amin" diyerek katılırlar.

Birinci Bölümün içeriği :

-**"Niyazlar"**

-**" Antifon ilahileri"**

-**"Kutsal İncil'le Küçük Giriş"**

-**"Trisagion İlahisi."**

-“Günün incil okumaları”

-“ İlahi Vaaz.”

-“Uzun niyazlar”

-“Katekümenler için niyazlar ve Dualar”

Biz Tanrı'nın İzniyle gelecek Pazar'dan itibaren bu konularla detaylı bir şekilde ilgilenmeye başlayacağız.